

Образац ЛДГ-2

155.

(назив и сједиште организације)

ОБРАЧУН

СРЕДСТАВА ЗА ИСПЛАТУ ЧИСТИХ ЛИЧНИХ ДОХОДАКА У СЛУЧАЈУ ИСКАЗАНОГ НЕПОКРИВЕНОГ ГУБИТКА У ЗАВРШНОМ РАЧУНУ ЗА 19—ГОДИНУ, У ПЕРИОДУ ОД —— ДО ——
19—ГОДИНЕ

Редни број	Елементи	Износ
1	2	3
1	Износ непокрivenog губитка у завршном рачуну	
2	Износ надокнађених средстава у поступку санације	
3	Износ законом зајамченог чистог личног доходка по раднику	
4	Просјечни мјесечни чист лични доходак по раднику за претходну годину	
5	50% раста акоптација чистих личних доходака по раднику у области привреде	
6	Просјечни мјесечни чист лични доходак по раднику увећан за износ добијен примјеном процента под редним бројем 5 (редни број 4 плюс редни број 4 пута редни број 5)	
7	Просјечни мјесечни чист лични доходак по раднику утврђен према самоуправном споразуму	
8	Просјечан број запослених на основу статија рада за период за који се саставља обрачун	
9	Број мјесеци за који се саставља обрачун	
10	Износ средстава за исплату чистих личних доходака за период за који се саставља обрачун	
11	Износ исплаћених чистих личних доходака за период за који се саставља обрачун	
12	Разлика за исплату (редни број 10 минус редни број 11)	

У —— 19—године

(потпис руководиоца
финансијске службе)(потпис руководиоца
организације)

На основу члана 33. став 1. Закона о мјерним јединицама и мјерилима („Службени лист СФРЈ“, бр. 9/84), директор Сапезног завода за мјере и драгоцене метале прописује

ПРАВИЛНИК

О МЕТРОЛОШКИМ УСЛОВИМА ЗА ПРОТОЧНА МЈЕРИЛА ЗАПРЕМИНЕ ЗА РАЗНЕ ТЕЧНОСТИ, СА НЕПОСРЕДНИМ МЈЕРЕЊЕМ ЗАПРЕМИНЕ

I. ОПШИТЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Овим правилником прописују се метролошки услови које морају испуњавати проточна мјерила запремине за разне течности, са непосредним мјерењем запремине (у наставку текста: проточно мјерило).

Метролошки услови из става 1. овог члана означавају се скраћено ознаком MUS.Z-15/1.

Члан 2.

Под проточним мјерилом запремине за разне течности, са непосредним мјерењем запремине, подразумијева се склоп састављен од мјерног уређаја показног уређаја и додатних уређаја који мјери запремину течности која протиче кроз цјевовод (у стању у коме се течност налази у тренутку мјерења).

Члан 3.

Према конструкцији, проточна мјерила са непосредним мјерењем запремине течности дијеле се на:

- 1) проточна мјерила са покретним зидовима;
- 2) проточна мјерила са покретним коморама;

Проточна мјерила са покретним зидовима су:

- 1) проточна мјерила са овалним зупчаницима;
- 2) проточна мјерила са лопатицама;
- 3) проточна мјерила са клиповима;
- 4) проточна мјерила специјалне конструкције.

Проточна мјерила са покретним коморама су:

- 1) проточна мјерила са бубњем;
- 2) проточна мјерила са покретном комором;
- 3) проточна мјерила са комором специјалне конструкције.

Члан 4.

Проточна мјерила могу мјерити разне течности, укључујући и течни гас.

Члан 5.

Наведени изрази, према овом правилнику, имају сљедећа значења:

1) мјерена течност је течност која се може мјерити проточним мјерилима;

2) радни опсег проточног мјерила је опсег протока у коме су гранике показивања у границама дозвољеним овим правилником и ограничен је најмањим (Q_{min}) и највећим (Q_{max}) протоком;

3) називни отвор мјерила је унутрашњи пречник приклучка проточног мјерила;

4) запремина радног циклуса (V_c) проточног мјерила са непосредним мјерењем запремине јесте запремина течности која олговара радном циклусу мјерила, односно стим кретањима покретних дијелова мјерила, почев од почетног положаја па све док си ти дијелови, осим показног уређаја и посредне трансмисије, поново не заузму исти положај (као и на почетку);

5) најмања запремина је најмања запремина течности која се може мјерити одређеним проточним мјеријлом;

6) периодично одступање је највећа могућа разлика која се при вишеструком мјерују само једног радног циклуса може појавити између запремине очитане на показном уређају и запремине која одговара једном радном циклусу, кад је показни уређај попезан са мјерним уређајем без зазора и мртвог хода;

7) граница дозвољене грешке проточног мјерила је највеће дозвољено одступање вриједности коју показује проточни мјерило од одговарајуће вриједности коју показује еталон којим се обавља првојеравање, независно од тога колика је мјерна несигурност с којом се може утврдити мјерена вриједност;

8) фактор компензације је однос нето-запремине и бруто-запремине.

II. МЕТРОЛОШКА СВОЈСТВА

Члан 6.

Границе дозвољене грешке проточног мјерила дате су у сљедећој табели:

Мјерена запремина, у литрима	Границе дозвољене грешке
од 0,02 до 0,1	± 2 ml
од 0,1 до 0,2	± 2% мјерене запремине
од 0,2 до 0,4	± 4 ml
од 0,4 до 1	± 1% мјерене запремине
од 1 до 2	± 10 ml
од 2 и више	± 0,5% мјерене запремине

Границе дозвољене грешке за најмању запремину једнаке су двострукoj вриједности границе дозвољених грешака датих у табели из става 1. овог члана за запремине које одговарају тој најмањој запремини.

Граница дозвољене грешке било које измјерене запремине не смјије бити већа од границе дозвољене грешке за најмању запремину.

Члан 7.

Границе дозвољене грешке проточног мјерила за мјерене течних гасова, проточног мјерила за мјерене течности на температури низкој од -10°C или вишијој од $+50^{\circ}\text{C}$ и проточног мјерила чији је најманнији проток највише једнак $1 \text{ dm}^3/\text{h}$ једнаке су двострукim вриједностима границе дозвољених грешака датих у члану 6. овог правилника.

Члан 8.

Ако све промјене грешака које се догађају промјеном протока имају исти знак, најмање једна од тих грешака мора да буде мања или највише једнака једној од сљедећих вриједности:

1) половини апсолутне вриједности границе дозвољене грешке утврђене у чл. 6. или 7. овог правилника или

2) $0,3\%$ мјерене запремине, односно $0,6\%$ мјерене запремине за проточна мјерила из члана 7. овог правилника.

Члан 9.

Границе дозвољене грешке проточног мјерила при испитивању типа једнаке су већој од сљедеће двије вриједности:

1) половини границе дозвољене грешке утврђене у члану 6. овог правилника или

2) $\pm 0,3\%$ мјерене запремине.

Члан 10.

Границе дозвољене грешке при испитивању тип-на проточног мјерила за мјерење течних гасова, проточног мјерила за мјерење течности на температури низкој од -10°C или вишијој од $+50^{\circ}\text{C}$ и проточног мјерила чији је најманнији проток највише једнак $1 \text{ dm}^3/\text{h}$ једнаке су већој од сљедећих вриједности:

- 1) границе дозвољене грешке утврђене у члану 7. овог правилника или
- 2) $\pm 0,6\%$ мјерене запремине.

Члан 11.

Границе дозвољене грешке за проточно мјерило које је било у раду при испитивању типа при највећем протоку 300 и више сати не смјију бити веће од $0,2\%$ од границе дозвољених грешака датих у члану 9. овог правилника.

Члан 12.

Границе дозвољене грешке компензатора температуре су:

- 1) $\pm 0,1\%$ за течности или $\pm 0,2\%$ за течне гасове под притиском на референтној температури и температури која се од ње не разликује више од $\pm 5^{\circ}\text{C}$;
- 2) $\pm 0,2\%$ за течности или $\pm 0,4\%$ за течне гасове под притиском на осталим температурама.

Границе дозвољене грешке при испитивању типа компензатора температуре морају бити двоструко мање од грешака датих у ставу 1. овог члана.

Члан 13.

Одступање за компензатор температуре између фактора компензације који је дао произвођач и израчунатог фактора компензације не смјије бити веће од сљедеће вриједности:

- 1) 0,001 за течности;
- 2) 0,002 за течне гасове под притиском.

Члан 14.

Грешка нето-запремине настала због нагле промјене температуре мјерене течности од 5°C , при константном протоку, за вријесе од једног минута послиje ове промјене, не смјије бити већа од $0,5\%$ нето-запремине која ћија би била регистрована да је компензатор температуре тачно и без кашњења пратио промјену температуре мјерене течности.

Члан 15.

Границе дозвољене грешке компензатора температуре који је при испитивању типа радио у склопу проточног мјерила 300 и више сати, при највећем протоку, а у току тог времена се извршило 1000 промјена температуре (од најмање до највеће радијус температуре), које су трајале, свака посебно, најмање 10 минута, не смјије бити веће од двоструке вриједности границе дозвољених грешака датих у члану 12. став 2. овог правилника.

Члан 16.

Најмања испорука проточног мјерила мора бити већа или једнака сљедећим запреминама:

- 1) запремини која одговара размаку од 2 mm скале првог елемента показног уређаја или 1/5 вриједности бројем осписаног подјељка, ако се први елемент показног уређаја креће континуирано;
- 2) запремини која одговара размаку од два подјељка скале првог елемента показног уређаја, ако се први елемент показног уређаја креће дис-континуирано.

Члан 17.

Вриједност најмање испоруке мора бити изражена у облику 1×10^6 , 2×10^6 или 5×10^6 јединица запремине, где је п цио број — позитиван, негативан или једнак нули.

III. СВОЈСТВА КОНСТРУКЦИЈЕ

Члан 18.

Мјерни уређај је дио проточног мјерила који служи за пријем и сбраду података о протеклој запремини.

Мјерни уређај може бити конструисан тако да погони показни уређај помоћу механичке спојнице, перманентно-магнетне спојнице и електричних импулса.

Члан 19.

Показни уређај је дио проточног мјерила који показује резултате мјерења.

Показни уређај може бити са точкићима, каузалкама или може радити на принципу електричног дејства. Сваки показни уређај мора имати први елемент показног уређаја или прикључак за тај елемент. Први елемент показног уређаја је елемент који носи скалу са најмањом вриједношћу подјелька.

Члан 20.

Показани уређај мора бити којиструисан тако да, зависно од начина рада, показује запремину протекле течности у:

- 1) кубним метрима (m^3);
- 2) кубним десиметрима (dm^3) или литрима (l);
- 3) кубним центиметрима (cm^3) или милилитрима (ml).

Члан 21.

Показни уређај проточног мјерила сачињавају:

- 1) основни дио показног уређаја;
- 2) први елемент или прикључак за тај елемент.

Члан 22.

Основни дио показног уређаја састоји се из точкића на чијем су ободу равномјерно распоређени и обиљежени бројеви од 0 до 9.

Покрајање било ког точкића за један број, осим на првом елементу, треба да услиједи кад точкић нижег мјеста покаже број 9.

Покретање првог точкића за било који број мора да услиједи кад први елемент или прикључак за први елемент направи пун обртaj или десети дио пуног обртаја.

Пречник точкића мора износити најмање 16 mm.

Члан 23.

Показни уређај проточног мјерила може бити механички, електромеханички или електрични (електронски).

Члан 24.

Први елемент може имати:

- 1) точкић обиљежен бројевима од 0 до 9, са подјелом и репером; или
  - 2) непокретни бројчаник са подјелом и покретном казалском; или
  - 3) покретни бројчаник са подјелом и репером.
- Вриједност спасог подјелька на првом елементу мора да буде дата у облику 1×10^6 , 2×10^6 или 5×10^6 јединица запремине, где је п цио број — позитиван, негативан или нула.

Црте подјеле морају бити јасне и једнообразне. Већом дужином морају се обиљежити:

- 1) спаска пета црта ако је вриједност подјелька $1 \times 10^6 m^3$ или $2 \times 10^6 m^3$;
- 2) спаска друга црта ако је вриједност подјелька $5 \times 10^6 m^3$.

Размак између црта подјеле не смје бити мањи од 2 mm и мора бити равномјеран.

Казалька или репер морају бити довољно танки и морају да леже што ближе скали да би се омоталило сигурно и лако очитавање.

Кретање првог елемената мора бити континуирано.

Пречник точкића из тачке 1. става 1. овог члана мора бити једнак пречнику точкића основног дијела показног уређаја.

Пречник бројчаника из тач. 2. и 3. став 1. овог члана мора износити најмање 32 mm.

Члан 25.

Прикључак за први елемент је излазна команда проточног мјерила, која мора бити смјештена непосредно уз основни дио показног уређаја и поред које мора бити, на одговарајући начин уписане, вриједности њене константе.

Члан 26.

Сви бројеви на поједином точкићу или бројчанику, зависно од њиховог положаја, морају означавати кубне метре или умношке или дијелове кубног метра.

Члан 27.

Вриједности са показног уређаја морају да се очитавају у кубним метрима (m^3).

Ако показни уређај има точкић (или точкиће, односно бројчаник) који означава дијелове кубног метра, показивање у кубним метрима мора се вршити тако што се на плочи показног уређаја тај точкић јасно и видљиво одваја зарезом од точкића који означава кубне метре и њихове умношке и што се тај точкић јасно разликује, на примјер по боји поља на плочи показног уређаја, од точкића који се налази испред зареза.

Ако први точкић или бројчаник показног уређаја означава умношке кубног метра, показивање у кубним метрима мора се вршити тако што се на плочи показног уређаја послије првог точкића или бројчаника исписује једна нула, двије нуле или више нула.

Члан 28.

Дигитални показни уређаји морају да показују измјерену вриједност цифрама које су узастопно поређане у истом реду и чија висина мора да износи најмање 5 mm.

Члан 29.

Под додатним уређајима, према члану 2. овог правилника, подразумијевају се:

- 1) уређај за враћање на нулу;
- 2) показивач укупне запремине (тотализатор);
- 3) додатни показни уређаји;
- 4) показивач новчаног износа;
- 5) уређај за штампање (штампач);
- 6) предодређивач запремина и новчаних износа;
- 7) остали додатни уређаји.

Члан 30.

Број точкића или цифара показивача укупне запремине треба да буде толики да се обезбиједи показивање запремине течности која протекне кроз проточно мјерило за вријеме од 1000 сати рада при највећем протоку проточног мјерила (Q_{max}).

Члан 31.

Мјерни уређај проточног мјерила мора да буде израђен од таквог материјала и на такав начин да подноси све радне притиске и све радне температуре тачности коју проточно мјерило мјери.

Најмањи радни притисак (изолутни) мора да буде већи од атмосферског притиска и притиска засићене паре мјерене тачности.

Опсег радних температура мјерене тачности треба да износи од -10°C до $+50^{\circ}\text{C}$.

Члан 32.

Однос највећег и најмањег протока проточног мјерила мора да буде:

1) најмање 10 — за проточна мјерила запремине тачности,

2) најмање 5 — за проточна мјерила за течне гасове.

Члан 33.

Проточна мјерила морају имати елемент за подешавање тачности мјерења, који омогућава промјену односа показање запремине и стварне запремине тачности која је мјерена.

Члан 34.

Показни уређај проточног мјерила може имати додатни уређај за враћање показања на нулу. Враћање може да се обавља ручно или аутоматски.

Уређајем за враћање на нулу мора се потпуно уклонити резултат мјереника и замјенити нулама.

Ако је започео поступак враћања на нулу, показни уређај мора показивати резултат последњег мјерења све док се тај поступак не заврши.

Члан 35.

Ако показни уређај са првим елементом који се креће континуирано, послиje враћања на нулу задржи остатак показивања, највеће дозвољено одступање између тог остатка и нуле не смije бити веће од половине апсолутне вриједности границе дозвољене грешке код најмање запремине која је исписана на плочи показног уређаја, односно не смije премашити петину бројем означеног првог елемента.

На показном уређају са елементом који се креће дисконтинуирано, послиje враћања на нулу мора да се покаже нула.

Члан 36.

Ако показни уређај проточног мјерила има уређај за враћање на нулу, проточног мјерила се може додати показивач укупне запремине, који збира сва мјереса од дана пуштања проточног мјерила у употребу.

Показивач укупне запремине мора бити независан од уређаја за враћање на нулу.

Члан 37.

Показивање показиваča укупне запремине исказује се бројевима узастопно поредјаним у реду.

Вриједност подјељка првог елемента показиваča укупне запремине мора бити дата у облику 1×10^n , 2×10^n или 5×10^n јединица запремине, где је n цио број — позитиван, негативан или нула, и треба да буде једнака или већа од вриједности подјељка првог елемента показног уређаја проточног мјерила.

Члан 38.

Ако се бројеви показиваča укупне запремине и показаног уређаја проточног мјерила могу пријести, истовремено, бројеви на показиваču укупне запремине морају бити најмање уколико мали од бројева на показном уређају проточног мјерила.

Члан 39.

Проточно мјерило може имати више показних уређаја.

Подјељни додатних показних уређаја могу бити различитих вриједности, а најмања запремина мора да буде утврђена зависно од подјељка коме одговара највећа вриједност те испоруке и та вриједност треба да буде исписана на свим показним уређајима проточног мјерила.

Вриједности показивања различитих показних уређаја за све измерене запремине не смију да се разликују више него што износи апсолутна вриједност границе дозвољене грешке за најмању запремину.

Члан 40.

Проточно мјерило може имати показивач новчаног износа, којим се запремина означена на показном уређају прерачунава у новчани износ.

Механизам показиваča новчаног износа мора да омогући подешавање цијене. Цијена по јединици запремине мора да буде означена на видљивом мјесту мјерног склопа.

Члан 41.

Димензије бројева показиваča новчаног износа не смију се разликовати од димензија бројева показног уређаја проточног мјерила.

Поред показиваča новчаног износа мора да буде исписана новчана јединица или њен симбол.

Члан 42.

Ако показивач новчаног износа и показни уређај проточног мјерила имају, сваки посебно, уређај за враћање на нулу, ти уређаји морају бити повезани тако да се укључењем једног аутоматски укључује и други.

Члан 43.

Ако је обртање првог елемента показиваča новчаног износа континуирано, новчани износ количине једнаке апсолутној вриједности границе дозвољене грешке при најмањој запремини мора бити најмање петине вриједности бројем означеног подјељка првог елемента показиваča новчаног износа.

Ако је обртање првог елемента показиваča новчаног износа дисконтинуирано, новчани износ количине једнаке апсолутној вриједности границе дозвољене грешке при најмањој запремини мора бити једнак најмање двоструком скоку подјељка показиваča новчаног износа.

Члан 44.

Одступање између показаног новчаног износа и новчаног износа који се може израчунати као производ означене цијене по јединици запремине са запремином коју показује показни уређај проточног мјерила не смије да премашује новчани износ за запремину која је једнака апсолутној вриједности границе дозвољене грешке за најмању запремину.

Члан 45.

Ако на показиваčima новчаног износа чији се први елемент обрне континуирано има остатак послиje враћања на нулу, највеће дозвољено одступање између тог показивања и нултог показивања смије да буде највише једнако половини новчаног износа запремине једнаке апсолутној вриједности границе дозвољене грешке за најмању запремину, а да не премашује петину вриједности бројем означеног подјељка првог елемента показиваča новчаног износа.

На показивачима новчаног износа чији се први елемент креће дисковитинурирано, послије враћања на нулу мора да се покаже пула.

Члан 46.

Ако проточни мјерило има уређај за штампање издатих запремина — штампач, вриједност подјељка штампача мора да има облик 1×10^n , 2×10^n или 5×10^n јединица запремине, где је n и то број — позитиван, негативан или нула, и мора бити јединиц највеће апсолутној вриједности границе дозвољене трешке за најмању запремину.

Вриједност подјељка штампача треба да буде означена на штампачу.

Штампач мора на тикету билојкити испоручену запремину, у јединицима запремине, редни број, датум, место мјерења и врсту течности.

Члан 47.

Ако штампач може понесити штампање вриједности прије него што започне ново мјерење, узето пошто штампање вриједности морају бити исте.

Ако се запремина одређује разликом између двије штампање вриједности, извлачење тикета из штампача не смије бити могуће док траје мјерење.

Ако штампач и показни уређај проточног мјерила имају, сваки посебно, уређај за пријаве на нулу, ту уређаји морају бити повезани тако да се укључењем једног аутоматски уклjučuje и други.

Члан 48.

Одступање између запремине показане на показном уређају проточног мјерила и одштампање запремине не смије бити веће од вриједности једног подјељка штампача.

Члан 49.

Осим испоручене запремине, штампач може да штампи и одговарајући новчани износ или тај новчани износ и цијену по јединини запремине.

Вриједност подјељка штампача новчаног износа мора имати облик 1×10^n , 2×10^n или 5×10^n новчаних јединица, где је n и то број — позитиван, негативан или нула, и не смије бити већи од новчаног износа запремине једнаке апсолутној вриједности границе дозвољене трешке за најмању запремину.

Члан 50.

Ако проточни мјерило има показивач новчаног износа, одступање између показаног новчаног износа и штампаног износа изражавати као производ означене цијене по јединини запремине са запремином коју означава показни уређај проточног мјерила не смије бити веће од новчаног износа запремине једнаке апсолутној вриједности границе дозвољене трешке за најмању запремину.

Члан 51.

Предодређивач запремине је уређај који омогућава да се унапријед изабере запремина за испоруку и који аутоматски, помоћним уређајима, прекида прток течности чим истекле изабрана запремина.

Изабрана запремина се одређује помоћу уређаја са склопом и реперима или посредством дигиталног уређаја који показује запремину.

Предодређивачи могу да буду подснени тако да показивање изабране запремине не захтијева поново некретање команда.

Члан 52.

Ако се бројеви предодређивача запремине и показног уређаја проточног мјерила могу видjetи истовремено, бројеви предодређивача запремине морају бити мањих димензија.

Члан 53.

Одступање одређене запремине од запремине коју показује показни уређај проточног мјерила на коју мјеренja не смије бити веће од половине апсолутне вриједности границе дозвољене трешке за најмању запремину.

Члан 54.

Одређена запремина и запремина коју показује показни уређај проточног мјерила морају бити изражене истом јединицом, а јединиц (или њен симбол) мора бити исписана на предодређивачу запремине.

Вриједност најмањег подјељка предодређивача запремине не смије бити мања од вриједности подјељка првог елемента показног уређаја проточног мјерила.

Члан 55.

Предодређивачи новчаног износа су уређаји који омогућавају да се унапријед изабере новчани износ за који ће се извршити испорука и који аутоматски, уз помоћ дојатних помоћних уређаја, прекидају прток течности у тренутку кад испоручена запремина одговара унапријед изабраном новчаном износу.

Предодређивачи новчаног износа морају испуњавати одредбе чл. 51. до 54. овог правилника.

Члан 56.

Проточни мјерило може имати компензатор температуре који, мјерји температуру течности, аутоматски споди запремину измјерену при постојјим условима мјерења (брuto-запремину) на запремину течности која одговара референтној температури од 15°C или 20°C (исто-запремину).

Члан 57.

Проточна мјерила запремине која имају компензатор температуре морају имати два показана уређаја — један за показивање бруто-запремине, а други за показивање исто-запремине.

Члан 58.

Електрични проводници којима се међусобно повезују дијелови уређаја, ако се користе при мјерењу, морају бити заштитни санититни цијевима отпорним на електромагнетне сметње.

Члан 59.

Сви дијелови уређаја проточног мјерила морају бити заштитни од спољних утицаја и оптерећења.

Члан 60.

Конструкцијом проточног мјерила морају бити предвиђена мјеста за утискивање лига.

IV. НАПИСИ И ОЗНАКЕ

Члан 61.

Написи и ознаке на проточном мјерилу морају бити исписани на једном од језика и писама народног, односно народности Југославије.

Написи и ознаке морају бити јасни, добро видљиви у радијим условима и исписани тако да се не могу изbrisati или скинuti.

Члан 62.

На плочи показног уређаја или на посебној плочици проточног мјерила морају се исписати:

- 1) фирма, односно назив или знак производића;
- 2) серијски број и година производње;
- 3) службена ознака типа проточног мјерила, ако је извршено испитивање типа;
- 4) називни отвор у облику НО ... mm;
- 5) највећи (Q_{max}) и најмањи (Q_{min}) проток;
- 6) највећи (p_{max}) и најмањи (p_{min}) радни притисак;
- 7) највећа (t_{max}) и најмања (t_{min}) радна температура;
- 8) назив течности или групе сродних течности које се могу мјерити (на пример: маловискозна минерална уља) или највећа и најмања кинематичка или динамичка високоност течности која се може мјерити;
- 9) јединица којом се изражава мјерена запремина у облику cm^3 , односно ml, dm^3 , односно 1 или m^3 ;
- 10) најмања запремина течности чије је мјерење дозвољено у облику: најмања запремина cm^3 , односно ml, dm^3 , односно 1 или m^3 .

Члан 63.

На плочи показног уређаја или на посебној плочици проточног мјерила са непосредним мјерењем запремине могу се исписати следећи написи:

- 1) број мјерних комора у облику: — мјерних комора, свака по — cm^3 или dm^3 ;
- 2) запремина радног циклуса проточног мјерила у облику: V_c — cm^3 или dm^3 .

Члан 64.

На кућишту мјерног уређаја мора се стрелицом означити смјер протицања течности.

Члан 65.

На сваком дијелу проточног мјерила које се може раставити и проточног мјерила које се састоји из више независних склопова мора се налазити исти серијски број и година производње.

Члан 66.

На плочи показног уређаја или на посебној плочици компензатора температуре морају се налазити следећи написи и ознаке:

- 1) фирма, односно назив или знак производића;
- 2) серијски број и година производње;
- 3) службена ознака типа компензатора температуре, ако је извршено испитивање типа;
- 4) највећа и најмања температура мјерене течности;
- 5) референтна температура;
- 6) назив течности или групе сродних течности за коју се може употребити компензатор температуре.

На показном уређају бруто-запремине мора стајати напис „Запремина на температури мјерења“, а на показном уређају нето-запремине мора стајати напис „Запремина на — °C“.

V. ПРЕЛАЗНА И ЗАВРШНА ОДРЕДБА

Члан 67.

Проточна мјерила која се налазе у употреби прегледаје се до 31. децембра 1985. године ако испуњавају услове у погледу граниче дозвољених грешака прописаних овим правилником.

Члан 68.

Овај правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном листу СФРЈ“.

Бр. 0404-3114/2
11. децембра 1984. године
Београд

Директор
Савезног завода за мјере
и драгоцене метale
Милисав Ђојчић, с. р.

156.

На основу члана 57. став 2. Закона о књиговодству („Службени лист СФРЈ“, бр. 25/81), савезни секретар за финансије прописује

ПРАВИЛНИК

О ИЗМЈЕНАМА И ДОПУНАМА ПРАВИЛНИКА О САДРЖИНИ ПОЈЕДИНИХ КОНТА У КОНТИНОМ ПЛАНУ ЗА ОРГАНЕ ДРУШТВЕНО-ПОЛИТИЧКИХ ЗАЈЕДНИЦА

Члан 1.

У Правилнику о садржини поједињих конта у континуом плану за органе друштвено-политичких заједница („Службени лист СФРЈ“, бр. 42/77) члан 5. мијења се и гласи:

„На контима групе 02 — Исправка вриједности основних средстава, води се исправка вриједности основних средстава, сагласно одредбама савезног закона којим се уређује амортизација друштвених средстава, у висини обрачунате амортизације.“

Члан 2.

У члану 17. иза става 3. додају се нови ст. 4, 5. и 6., који гласе:

„На конту 198 исказују се и наплаћети износи потраживања по основу прихода, уз одобрење конта група конта 71, 72 и 76.

Ако се у тренутку настанка дужничко-повјерилачког односа изврши наплата у готову, прими чек или мјеници или ако се прије настанка дужничко-повјерилачког односа изврши наплата или добије гаранција, односно отвори акредитив, не мора се књижити приход преко конта 198, него се задужкују одговарајући конти група 10, 11, 15 и 16, односно конта 230 — Обавезе за аванс, уз одобрење одговарајућих конта група конта 71, 72 и 76.

На основу спецификације састављене у смислу члана 13. Закона о утврђивању и распоређивању укупног прихода и доходка и о утврђивању и распоређивању прихода („Службени лист СФРЈ“ бр. 56/81) (у наставку текста: Закон о укупном приходу) приходе које органи и организације наплате послије истека обрачунског периода на који се односе, на крају обрачунског периода књижке на терет контака 198, уз одобрење одговарајућим контима групе контака 71, 72, 73 и 76. Ако органи и организације управе до краја обрачунског периода наплате књижке потраживања по овом основу, износ тих потраживања књижке на терет одговарајућих контака групе контака 12 и 16, а у корист контака 298.“

Члан 3.

У члану 25. иза става 3. додају се нови ст. 4. и 5., који гласе: